

Sygn. akt III AUa 833/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2017 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Pietkun (spr.)

Sędziowie: SSA Monika Kiwiorska-Pająk

SSA Irena Różańska-Dorosz

Protokolant: Marcin Guzik

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2017 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku **D. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.**

o ustalenie ustawodawstwa

na skutek apelacji D. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 marca 2017 r. sygn. akt VII U 208/17

oddala apelację.

UZASADNIENIE

D. P. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oddziału w W. z 25 listopada 2016 r., którą organ rentowy ustalił dla niego od 4 kwietnia 2016 do 3 kwietnia 2017 r., jako właściwe, ustawodawstwo polskie.

Wyrokiem z 21 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie wnioskodawcy i obciążył go kosztami zastępstwa procesowego strony przeciwnej w wysokości 360 zł.

Powyższe orzeczenie Sąd pierwszej instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny sprawy:

D. P., urodzony (...), prowadzi w Polsce jednoosobową działalność gospodarczą w zakresie robót związanych z budową dróg i autostrad (PKD (...)) pod firmą (...). Działalność gospodarcza została zarejestrowana z dniem 15 marca 2010 r., natomiast od 4 kwietnia 2016 r. wnioskodawca wznowił jej wykonywanie.

W dniu 1 kwietnia 2016 r. wnioskodawca zawarł z (...) s.r.o. z siedzibą na terenie Słowacji umowę o pracę na czas nieokreślony. Data rozpoczęcia pracy została określona na dzień jej podpisania, w wymiarze 10 godzin miesięcznie i za wynagrodzeniem w kwocie 40 euro miesięcznie. Wnioskodawca został zatrudniony do wykonywania pracy promotora usług i produktów świadczonych przez pracodawcę albo klientów pracodawcy, działającego na obszarze Republiki Słowackiej. W pisemnym zakresie obowiązków mieściły się wszystkie zadania i czynności związane ze wskazanym

rodzajem pracy, w szczególności kontakt z potencjalnymi klientami pracodawcy i jego klientami, prezentacja i promocja działalności pracodawcy, i jego klientów oraz zapewnienie pisemnych źródeł, materiałów i urządzeń technicznych w celu realizacji i przeprowadzania szkoleń internetowych.

W dniu 30 maja 2016 r. wnioskodawca złożył u strony pozwanej wniosek o ustalenie właściwego ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego, informując organ rentowy, że od 1 kwietnia 2016 r. zawarł umowę o pracę z (...) s.r.o. oraz od 4 kwietnia 2016 r. wznowił wykonywanie działalności gospodarczej.

Pismami z 14 czerwca 2016 r. skierowanymi do wnioskodawcy i instytucji ubezpieczeniowej Socialna poistovna ustredie strona pozwana poinformowała o tymczasowym ustaleniu właściwości ustawodawstwa słowackiego w zakresie ubezpieczeń społecznych dla wnioskodawcy, w okresie od 4 kwietnia 2016 r. do 3 kwietnia 2017 r.

Pismem z 14 lipca 2016 r. instytucja słowacka poinformowała ZUS, że nie przyjmuje tymczasowego ustalenia mających zastosowanie przepisów prawnych Republiki Słowackiej, ponieważ praca wykonywana na podstawie umowy o pracę przez wnioskodawcę na rzecz (...) s.r.o. w wymiarze 10 godzin miesięcznie za wynagrodzeniem 40 euro ma charakter marginalny.

Na tej podstawie pismem z 8 września 2016 r. strona pozwana poinformowała wnioskodawcę o ostatecznym ustaleniu właściwości ustawodawstwa polskiego dla wnioskodawcy w ww. okresie.

Pismem z 21 września 2016 r. wnioskodawca złożył wniosek o wydanie decyzji administracyjnej, określającej ustawodawstwo właściwe w zakresie ubezpieczeń społecznych wnioskodawcy w spornym okresie.

Pismem z 3 października 2016 r. strona pozwana zawiadomiła wnioskodawcę o zakończeniu postępowania w przedmiocie ustalenia ustawodawstwa właściwego w zakresie zabezpieczenia społecznego wnioskodawcy. Następnie wydano zaskarżoną decyzję.

Przy tak ustalonym stanie faktycznych Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd ten wskazał, że poza sporem jest, że D. P. zawarł z (...) s.r.o. z siedzibą na terenie Słowacji umowę o pracę na czas nieokreślony obowiązującą od 1 kwietnia 2016 r., a od 4 kwietnia 2016 r. wznowił prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Polski.

Natomiast kwestia sporna dotyczy ustalenia, jakiemu ustawodawstwu podlega wnioskodawca w zakresie ubezpieczeń społecznych od dnia wznowienia prowadzenia działalności gospodarczej, tj. od 4 kwietnia 2016 r. do 3 kwietnia 2017 r.

Jak stwierdził Sąd pierwszej instancji obowiązujące przepisy unijne zawierają zasady dotyczące ustawodawstwa właściwego dla osoby pracującej lub prowadzącej firmę w jednym lub wielu państwach Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Szwajcarii. Zasadą jest, że osoby aktywne zawodowo na terenie tych państw mogą w tym samym czasie podlegać ubezpieczeniu społecznemu wyłącznie w jednym państwie (zasada jednego ustawodawstwa). Przy czym podstawową zasadą dla ustalenia właściwego ustawodawstwa w dziedzinie ubezpieczeń jest zasada miejsca wykonywania pracy, co oznacza podleganie ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu oraz opłacanie składek do systemu ubezpieczeń w państwie, w którym wykonywana jest praca. Dalej Sąd, przytaczając przepisy art. 16 ust. 1, 2 i 3, art. 14 ust. 5b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady /WE/ nr 987/2009 z 16 września 2009 r. (Dz.U.U.E.L.2009.284.1 ze zm.) oraz art. 11 ust. 3 lit. a i art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady /WE/ nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.U.E.L.2004.166.1 ze zm.) zaznaczył, że od dnia wydania pierwszej decyzji w sprawie, ustalającej tymczasowo właściwość ustawodawstwa słowackiego, instytucja słowacka kwestionowała to ustalenie. Strona słowacka wskazała, że nie może przyjąć stanowiska w sprawie zastosowania przepisów słowackich, ponieważ świadczenie pracy przez wnioskodawcę na rzecz (...) s.r.o. ma charakter czynności pomijalnych (marginalnych). Zdaniem słowackiej instytucji ubezpieczeniowej wykonywanie pracy na rzecz (...) s.r.o. w wymiarze 10 godzin miesięcznie za wynagrodzeniem 40 euro miesięcznie jest pracą marginalną i nie może być brana pod uwagę dla celów określenia ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego. Na tej podstawie

organ rentowy wydał stanowisko o ustaleniu właściwości ustawodawstwa polskiego, które doręczył wnioskodawcy. W ocenie tego Sądu w sprawie najistotniejszym było, że rozstrzygnięcie dotyczy procedury ustalenia ustawodawstwa właściwego dla zabezpieczenia społecznego. Pierwszorzędne znaczenie dla wydania decyzji ma zbadanie przez organ ubezpieczeniowy, czy osoba składająca wniosek o ustalenie ustawodawstwa właściwego dla ubezpieczenia społecznego jest ubezpieczona na terenie państwa świadczenia pracy i czy podlega tam systemowi ubezpieczenia społecznego. Poinformowanie przez osobę wykonującą pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania wymaga zastosowania procedury przestrzegającej właściwości i kompetencji instytucji ubezpieczeń społecznych, przewidzianej w przepisach art. 16 rozporządzenia nr 987/2009. Informacja ta jest podstawą do niezwłocznego, wstępnego i tymczasowego ustalenia dla niej ustawodawstwa właściwego, stosownie do zasad kolizyjnych ustalonych w art. 13 rozporządzenia podstawowego. O tym określeniu instytucja miejsca zamieszkania wnioskodawcy informuje wyznaczone instytucje państwa w którym wykonywana jest praca i od tej chwili biegnie termin dwóch miesięcy, w którym przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji może poinformować instytucję miejsca zamieszkania o niemożności zaakceptowania ustalonego ustawodawstwa, lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii. Gdy to nie nastąpi, tymczasowe określenie ustawodawstwa staje się ostateczne (por. wyr. SN z dn. 06.06.2013 r. sygn. II UK 333/12). Wnioskodawca wskazał jako miejsce wykonywania pracy Słowację, a zatem organ ubezpieczeniowy był obowiązany ustalić czy wnioskodawca podlega systemowi ubezpieczenia społecznego na terenie Słowacji.

Sąd Okręgowy zwrócił również uwagę, że procedura ta została w pełni zachowana. Strona pozwana, otrzymując pisemny wniosek o ustalenie ustawodawstwa właściwego, przeprowadziła postępowanie, w którego efekcie objęła wnioskodawcę tymczasowo ustawodawstwem słowackim. Z tym nie zgodziła się instytucja słowacka, która ustaliła, że praca na rzecz (...) s.r.o. ma charakter marginalny, zatem brak podstaw do ustalenia właściwości ustawodawstwa słowackiego. W konsekwencji strona pozwana ustaliła w stosunku do wnioskodawcy ustawodawstwo polskie, pouczając o procedurze wydania decyzji administracyjnej. Z uwagi na złożenie wniosku o wydanie decyzji administracyjnej ZUS prawidłowo wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję. Tym samym, według tego Sądu, wszelkie aspekty proceduralne zostały spełnione przez stronę pozwaną, powodując, że decyzja wydana została we właściwym trybie.

Sąd dodał jednocześnie, że strona pozwana nie ma żadnej możliwości nie zgodzić się z ustaleniami instytucji słowackiej. Stanowisko tej instytucji jest wiążące zarówno dla organu rentowego, jak i organu orzekającego. Niedopuszczalne było podważanie go przez nieuprawnione do tego organy innego państwa członkowskiego, w którym praca najemna nie miała być wykonywana. Do oceny pracy najemnej, jaka miała być realizowana przez ubezpieczonego na terenie Słowacji uprawniona była wyłącznie słowacka instytucja ubezpieczeniowa, a przyjęcie przeciwnych wniosków przez organy innego państwa członkowskiego, byłoby wykluczone. Jak podał Sąd, takie samo stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 6 czerwca 2013 r. (II UK 333/12, OSNP 2014/3/47).

Sąd zauważył również, że nie ma przeszkód, aby wnioskodawca żądał ustalenia podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu pracy na terenie Słowacji, ale postępowanie takie musi być prowadzone na terenie Słowacji. Dokonanie ustalenia podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu pracy na terenie Słowacji nie jest możliwe przed polskim sądem powszechnym, z uwagi na brak kognicji tego sądu. Natomiast w przypadku gdyby strona słowacka objęła wnioskodawcę ubezpieczeniami społecznymi z tytułu zatrudnienia na terenie Słowacji, wnioskodawca ma możliwość złożenia wniosku o wyłączenie go z ubezpieczeń społecznych na terenie Polski za odpowiedni okres. Sąd stwierdził, że obecnie, gdy wnioskodawca nie posiada ubezpieczenia na terenie Słowacji, a strona słowacka odmawia ustalenia dla wnioskodawcy ustawodawstwa słowackiego, brak jest możliwości skutecznego podważenia prawidłowej decyzji ZUS objętej niniejszym sporem. Wykonując działalność na własny rachunek w Polsce wnioskodawca nie może pozostawać bez ubezpieczenia, wskutek czego wobec zakwestionowania ustawodawstwa słowackiego przez stronę słowacką, do wnioskodawcy zastosowanie ma ustawodawstwo polskie w zakresie zabezpieczenia społecznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach Sąd pierwszej instancji wydał w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804).

Apelację od tego rozstrzygnięcia złożył wnioskodawca, zaskarżając wyrok sądu pierwszej instancji w całości. Zarzucił mu:

- naruszenie art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 w związku z art. 14 ust. 5b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 poprzez jego błędne zastosowanie, polegające na uznaniu, że praca wykonywana przez wnioskodawcę na Słowacji na rzecz (...) s.r.o. stanowiła pracę marginalną, co skutkowało uznaniem, że wnioskodawca nie podlega ustawodawstwu słowackiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych w konsekwencji oddaleniem odwołania,
- art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego poprzez ustalenie stanu faktycznego sprzecznego z rzeczywistością, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że praca przez wnioskodawcę rzeczywiście była wykonywana na rzecz słowackiego pracodawcy i nie posiadała znamion pracy o charakterze pomocniczym,
- art. 16 ust. 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 przez jego niezastosowanie, co skutkowało zaniechaniem zwrócenia się do instytucji właściwej na Słowacji w celu wyjaśnienia wątpliwości w zakresie marginalności pracy wykonywanej przez wnioskodawcę na terenie Słowacji, podczas gdy organ rentowy nie posiadał kompetencji do rozstrzygnięcia w zakresie marginalności na podstawie polskich uregulowań,
- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia całego zebranego w sprawie materiału i oparcie rozstrzygnięcia jedynie na piśmie słowackiej instytucji w zakresie nieprawomocnego postanowienia o wyłączeniu wnioskodawcy z obowiązkowych ubezpieczeń na terenie Słowacji, z pominięciem natomiast dokumentów przedstawianych przez wnioskodawcę, w szczególności w postaci umowy o pracę, potwierdzeń otrzymywania wynagrodzenia za pracę skutkowało uznaniem, że wnioskodawca wykonywał na rzecz (...) s.r.o. pracę o charakterze pomocniczym - marginalnym, a tym samym nie podlegał słowackiemu obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu,

Apelujący zarzucił również nieważność postępowania - art. 477¹¹§ 2 k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 5 k.p.c., polegający na niewzwaniu do udziału w sprawie pracodawcy wnioskodawcy - spółki (...) s.r.o. jako zainteresowanego, co skutkowało pozbawieniu podmiotu zainteresowanego jako strony możliwości obrony swoich praw w niniejszym postępowaniu.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że w okresie od 1 kwietnia 2016 r. wnioskodawca podlega ustawodawstwu słowackiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej Instancji do ponownego rozpatrzenia oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu zarzutów wnioskodawca podniósł w szczególności, że organ rentowy przy wydaniu zaskarżonej decyzji nie dysponował dowodami, które uzasadniałyby odstępstwo od zastosowania normy z art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, bowiem posiadał jedynie pismo instytucji słowackiej, że w jej ocenie praca wnioskodawcy ma charakter marginalny. Zdaniem wnioskodawcy takie postępowania organów nie jest realizacją trybu o współpracy przewidzianej w przepisach o koordynacji, gdyż w istocie sprowadza się to do przyjęcia przez jedną ze stron stanowiska drugiej, bez dowodów i wyjaśnień.

Skarżący wskazał również, że w sprawie zachodziła nieważność postępowania, ponieważ jego słowacki pracodawca, który winien być stroną w procesie, nie uczestniczył w postępowaniu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest nieuzasadniona. Sąd Okręgowy nie popełnił błędów w rozumowaniu w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, albowiem prawidłowo zinterpretował i zastosował odpowiednie przepisy prawa. Sąd Apelacyjny podziela argumenty zawarte w uzasadnieniu Sądu Okręgowego i przyjmuje je za własne.

Odnosząc się do najdalej idących zarzutów apelującego, dotyczących nieważności postępowania trzeba podkreślić, że wbrew pogładowi wnioskodawcy pracodawca słowacki nie jest osobą zainteresowaną w rozumieniu art. 477¹¹ k.p.c., gdyż powyższa sprawa nie dotyczy bezpośrednio jego praw i obowiązków. W świetle przepisów art. 6, 15 i 16 rozporządzenia nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w tym zakresie współpracują ze sobą tylko i wyłącznie instytucje ubezpieczeniowe zainteresowanych państw. Wobec tego zarzut o zaniechaniu zawiadomienia spółki (...) o toczącym się procesie jest niezasadny (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14 lipca 2016 r., II UK 297/15). Spór niniejszy toczy się pomiędzy wnioskodawcą, a polską instytucją ubezpieczeniową, z tego względu udział w procesie pracodawcy zagranicznego jest bezprzedmiotowy.

Przechodząc natomiast na grunt rozpoznawanej sprawy należy wskazać, że spór sprowadzał się do ustalenia, czy organ rentowy prawidłowo ustalił w zaskarżonej decyzji, że wnioskodawca od 4 kwietnia 2016 r. do 3 kwietnia 2017 r. w zakresie ubezpieczeń społecznych podlega ustawodawstwu polskiemu.

Zgodnie z art. 1 pkt a rozporządzenia nr 883/2004, do celów stosowania rozporządzenia określenie „praca najemna” oznacza wszelką pracę lub sytuację równoważną, traktowaną jako taką do celów stosowania ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego, w którym taka praca lub sytuacja równoważna ma miejsce. Istotne jest zatem, że wnioskodawca wszedł w stosunki ubezpieczenia społecznego o charakterze transgranicznym przez jednoczesne wykonywanie działalności w różnych państwach i konieczne było zbadanie, czy spełnia warunki ubezpieczenia ustanowione przez system zabezpieczenia społecznego w prawie krajowym wskazanym przez normy kolizyjne jako właściwe (por. wyrok ETS z 15 grudnia 1976 r., C-39/76, L.J. Mouthaan, OCR 1976 s. 1901, wyrok TSUE z 10 marca 2011 r., C-516/09, T. Borger, C 139/8 Dz.Urz.UE 2011/C 139, poz. 11). W tym wypadku organ ubezpieczeń społecznych miejsca zamieszkania wnioskodawcy był uprawniony do wskazania ustawodawstwa właściwego stosownie do art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004 (por. także wyrok Sądu Najwyższego z 23 sierpnia 2007 r., I UK 68/07, OSNP 2008 nr 19-20, poz. 300).

Należy podkreślić, że zasady ustalania ustawodawstwa właściwego w zakresie zabezpieczenia społecznego dla obywateli Unii Europejskiej przemieszczających się w obrębie Unii Europejskiej regulują przepisy Rozporządzenia Parlamentu i Rady (WE) nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE L nr 166 z 30 kwietnia 2004 r.) oraz przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 987/2009 z 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 (Dz.Urz. UE L nr 284 z 30 kwietnia 2009 r.). W myśl przepisów tych aktów pracownicy migrujący – obywatele UE – podlegają w zakresie zabezpieczenia społecznego ustawodawstwu tylko jednego państwa członkowskiego, przy czym czynnikiem decydującym dla ustalenia tzw. ustawodawstwa właściwego jest miejsce wykonywania pracy najemnej/działalności na własny rachunek. Rozporządzenie nr 883/2004 i przewidziane w nim przepisy, w zakresie ustalania ustawodawstwa właściwego służą skutecznej realizacji praw pracowników migrujących, m.in. poprzez zapobieganie ewentualnym kolizjom ustawodawstw państw członkowskich w zakresie obowiązku ubezpieczenia. Kolizje te mogłyby bowiem wywoływać szereg niepożądanych skutków dla ww. grupy osób, polegających albo na zobowiązaniu ich do opłacania składek w dwóch/wielu państwach (kolizja pozytywna), albo na całkowitym pozbawieniu ich ochrony ubezpieczeniowej (kolizja negatywna).

Stosownie do art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego nr 883/2004 osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych państwach członkowskich podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym wykonuje swoją pracę najemną. Oznacza to, że w świetle tego przepisu przyjęcie związania się stosunkiem pracy na Słowacji przez wnioskodawcę prowadzącego równoległe działalność gospodarczą w Polsce skutkować winno co do zasady podleganiem przez niego w zakresie ubezpieczeń społecznych ustawodawstwu słowackiemu. Jednak należy zauważyć, że przepis art. 14 ust. 5b rozporządzenia wykonawczego stanowi, że praca o charakterze marginalnym nie będzie brana pod uwagę do celów określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa na mocy art. 13 rozporządzenia podstawowego. Z treści tych przepisów zatem w żaden sposób nie wynika, że art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego zastosowanie znajduje wyłącznie do sytuacji wykonywania pracy najemnej w dwóch państwach członkowskich. Tym samym nie ma przeszkód do stosowania go w sprawie.

Jak wynika z akt sprawy organ rentowy przeprowadził właściwe postępowanie w oparciu o art. 16 ust. 2, 4 i art. 5 rozporządzenia wykonawczego, nawiązując stosowną współpracę z organem słowackim. W pierwszej kolejności, wobec złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia o podjęciu pracy na terenie Słowacji, słusznie ustalono dla D. P. tymczasowe ustawodawstwo słowackie w spornym okresie i poinformowano o tym słowacką instytucję ubezpieczeniową. Dalej, w związku z pisemnym sprzeciwem słowackiego organu, w którym instytucja ta wprost wskazała, że świadczenie pracy przez wnioskodawcę na rzecz spółki (...) ma charakter czynności marginalnych, ZUS określił dla wnioskodawcy od 4 kwietnia 2016 r. do 3 kwietnia 2017 r. ustawodawstwo polskie, z uwagi że w Polsce prowadzi działalność, a praca najemna wykonywana w Słowacji ma charakter marginalny i w tym względzie, na żądanie ubezpieczonego, została wydana ostateczna decyzja.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności pismo słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, potwierdził, że praca wnioskodawcy miała charakter marginalny, zważywszy na to, że miesięczny przychód wnioskodawcy ze stosunku pracy w Słowacji wynosił 40 euro, przy wymiarze pracy 10 godzin miesięcznie (2,5 godziny tygodniowo). Skoro tak, to zgodnie z art. 14 ust. 5b rozporządzenia wykonawczego taka praca nie może zostać uwzględniona przy ustalaniu ustawodawstwa właściwego i tym samym przepis art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego nie znajduje zastosowania do ubezpieczonego. Wykonuje on pracę na własny rachunek w Polsce i w Polsce ma miejsce zamieszkania, wobec czego zastosowanie znajduje art. 13 ust. 2a rozporządzenia podstawowego, z którego wynika, że osoba, która normalnie wykonuje pracę na własny rachunek w dwóch lub w kilku państwach członkowskich podlega ustawodawstwu tego państwa, w którym ma miejsce zamieszkania, jeżeli wykonuje znaczną część pracy w tym państwie członkowskim.

Organ rentowy, jak wyżej wskazano, prawidłowo zastosował przepisy i procedurę dotyczącą ustalenia ustawodawstwa właściwego dla ubezpieczonego, przy czym, wbrew jego zarzutom, słowacka instytucja ubezpieczeniowa była w pełni uprawniona do ustalenia, że praca wnioskodawcy na terenie tego kraju miała charakter marginalny. Na tej podstawie natomiast ZUS właściwie stwierdził, że D. P., w spornym okresie, podlega ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną.

SSA Monika Kiwiorska-Pająk SSA Maria Pietkun SSA Irena Różańska-Dorosz

R.S.